

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 247 Częstochowa, piątek 7 grudnia 1945 r. Rok I.

Perfidna rola regenta Horthy'ego

Obluda, cynizm i zakłamanie cechowały politykę niemieckich zbirów

NORYMBERGA (Antena wł.) — Celem przyspieszenia zakończenia procesu przeciwko głównym zbrodniarzom wojennym Trybunał postanowił na wczorajszej sesji, że posiedzenia będą trwały codziennie o jedną godzinę dłużej.

Na wczorajszym posiedzeniu oskarżyciel ze strony brytyjskiej przedłożył cały szereg nader ciekawych dokumentów francuskich, niemieckich i angielskich oraz oryginalny list regenta Węgier admirała Horthy do Hitlera, w którym Horthy zobowiązuje się do poparcia agresji niemieckiej w wypadku napaści na Czechosłowację. List Horthy'ego kończy się słowami: „od pańskiego szczerze oddanego przyjaciela”.

Dużo zainteresowanie wzbudził również protokół niemiecki z dnia 23 maja 1939 r. z posiedzenia, w którym wzięli udział: Hitler, Goering, Keitel i Raeder. Na posiedzeniu tym Hitler oświadczył, że nie ma mowy o zdobyciu dla Niemców przestrzeni życiowej bez dokonania inwazji państw ościennych. W tych warunkach nie można myśleć również o oszczędzaniu Polski, mimo istniejącego paktu nieagresji. Polska musi być zaatakowana przy najbliższej okazji.

Dnia 29 czerwca 1937 roku Hitler oświadczył oficjalnie swojemu sztabowi, że ogólna sytuacja przemawia za tym, iż Niemcy nie mogą się obawiać ataku z żadnej strony, gdyż świat do wojny nie jest przygotowany, co w szczególności odnosi się do Rosji. Jednakże polityczna sytuacja nie wyklucza możliwości niespodzianki. Dlatego liczyć się należy

a) z przygotowaniem do odbicia ataku, b) z politycznym wykorzystaniem sytuacji światowej.

W tym czasie następuje w Niemczech przesunięcie na odpowiedzialnych stanowiskach. Blomberga zastępuje na stanowisku szefa sztabu Keitel, a na stanowisku ministra spraw zagranicznych Neuratha Ribbentrop. Po włączeniu Austrii zaczyna sztab niemiecki opracowywać dokładny plan napaści na Czechosłowację, mimo, że w tym samym czasie Goering składa oficjalnie oświadczenie poparte „słowem honoru”, że Rzesza Niemiecka nie ma żadnych planów zabierających w stosunku do CSR. Takie samo zapewnienie złożył Hitler wobec Polski. Oświadczył on mniej więcej w tym samym okresie czasu, że zawarty między Polską a Niemcami pakt nieagresji jest drogą do przyjaznego ukształtowania stosunków polsko-niemieckich. — „Pakt ten jest ważniejszym czynnikiem w dziele utrzymania pokoju, niż cała gadanina Ligi Narodów” — powiedział wówczas Hitler.

Ale prawdziwa rzeczywistość niemiecka wynika jasno z dokumentów, które są dowodami na rozprawie.

Początkowo Hitler liczył się z możliwością wystąpienia do wojny Polski, Anglii i Francji, gdyby Czechosłowacja została napadnięta.

Po Munchach Hitler złożył zapewnienie, że Niemcy życzą sobie pokoju, a jednocześnie sztab generalny niemiecki już zaczął przygotowywać plan wojny napastniczej. Wzięto przy tym pod uwagę i te możliwości, że wojna przeciwko Anglii oznacza wojnę przeciw całemu Imperium, a wojna przeciw Francji oznacza wojnę przeciw Rosji. Liczono się więc w Niemczech z możliwością sprowokowania do wojny 1/2 lub nawet połowy świata.

Licząc się z mogącą szybko nastąpić napaścią na Polskę, składa Hitler w kwietniu 1939 r. zapewnienie, że nie ma żadnych pretensyj do państw skandynawskich i oświadcza, że Północ nie powinna się czuć zagrożoną, a już 12-go października 1939 r. sztab niemiecki otrzymuje polecenie ułożenia w ten sposób planów agresywnych, żeby liczyć się z możliwością posiadania baz norweskich. W planach ofensywnych Doenitz wzięto są pod uwagę zarówno Drontheim, jak i Narvik, a Rosenberg knuje już plan zamachu na całą Norwegię przy pomocy Quislinga.

W roku 1940 Hitler wydaje rozkaz najazdu na Francję, Belgię, Holandię i Luksemburg, chociaż 11 razy zapowiadał o przyjaźni narodu niemieckiego względem Europy zachodniej, a przygotowania do tej wojny zaczęto w Niemczech już w sierpniu 1939 r., licząc się z tym, że obsadzenie Belgii i Holandii jest dużym atutem w walce przeciw Anglii i Francji.

Prokurator stwierdza, że brak po prostu słów dla określenia ogromu przestępstwa, dokonanego przez klikę hitlerowską. Jej sadyzm i mordowanie niewinnych ludzi jest tylko fragmentem całości. Celem bowiem dyplomacji niemieckiej, gdyby swoje zamierzenia potrafiła zrealizować, była zagłada całej cywilizacji, bez jakiegokolwiek nadziewania na panowanie pokoju na kuli ziemskiej.

Na słowo „Polska” bledną hitlerowscy bandyci

NORYMBERGA (PAP). — Z godziny na godzinę rośnie stos dokumentów stwierdzających winę oskarżonych. Z dnia na dzień kształtują się zarzepy spisku przeciwko pokojowi świata. Jak wynika z dokumentów, Polska była przeznaczona przez Hitlera na pierwszą ofiarę, po niej miał paść zachód Europy wraz z Wielką Brytanią, następnie Związek Radziecki, a później miały dwa imperializmy spod znaku swastyki i wschodzącego słońca zacisnąć pętlę dookoła Ameryki.

Z jaką obawą stwierdził Hitler 22 sierpnia 1939 roku, że jakiś „Schweinehund” może jeszcze wystąpić z propozycjami pokojowymi, co uniemożliwi wybuch wojny. Hitler robił wszystko możliwe, aby nie dopuścić do zażegnania konfliktu.

Polska była nie tylko pierwszą ofiarą agresji, lecz — jak wynika z dokumentów — terenem, na którym Niemcy przeprowadziły olbrzymie manewry wraz ze strzelaniem do żywych celów. Dżingis-Chan, czy-

tamy w dokumentach, stanowił dla Hitlera wzór władcy. Hitler wezwał swoich generałów 22. 8. 1939 r., aby jak Dżingis-Chan nie wahał się mordować kobiety i dzieci, gdyż historia faworyzuje zwycięzców i usprawiedliwia brutalny sposób prowadzenia wojny.

Historia, na którą tak liczył Hitler, przemawia obecnie donośnym głosem na sali rozpraw w Norymberdze, a w słowach jej powtarza się często i boleśnie imię Polski. Należy stwierdzić, że w przemówieniach oskarżycieli odczuwa się tendencje do uzupełnienia aktu oskarżenia. Skoro w akcie tym na 20.000 słów było tylko 2.000 poświęconych Polsce, to obecnie coraz wyraźniej i dobitniej ujawnia się dramat Polski. Dokumenty i fakty, które na sali rozpraw nabierają znowu kolorów życia, sugestia i przekonaniem przypominają światu sprawę Polski i jej udział w zwycięstwie. Na brzmienie słowa „Polska” blednie przestępca dwudziestka, a obrońcy jej odczuwają bezradność swoich wysiłków.

Historia, na którą tak liczył Hitler, przemawia obecnie donośnym głosem na sali rozpraw w Norymberdze, a w słowach jej powtarza się często i boleśnie imię Polski. Należy stwierdzić, że w przemówieniach oskarżycieli odczuwa się tendencje do uzupełnienia aktu oskarżenia. Skoro w akcie tym na 20.000 słów było tylko 2.000 poświęconych Polsce, to obecnie coraz wyraźniej i dobitniej ujawnia się dramat Polski. Dokumenty i fakty, które na sali rozpraw nabierają znowu kolorów życia, sugestia i przekonaniem przypominają światu sprawę Polski i jej udział w zwycięstwie. Na brzmienie słowa „Polska” blednie przestępca dwudziestka, a obrońcy jej odczuwają bezradność swoich wysiłków.

Masaryk o stosunkach polsko-czeskich

LONDYN (Antena wł.) — W dniu wczorajszym na konferencji prasowej, która od była się w Londynie minister spraw zagranicznych Czechosłowacji Jan Masaryk o-mówił sprawę stosunków polsko-czeskich.

Masaryk oświadczył, że w odpowiedzi na notę polską gotów jest każdej chwili podjąć dyskusję z rządem polskim z wyjątkiem

ustępstw terytorialnych. Masaryk jest zdania, że sprawa Cieszyna została załatwiona już 1920 roku, co zdaniem naszym jest najzupełniej sprzeczne z rzeczywistością, gdyż najazdu czeskiego na ziemię polską nie można uważać za rozwiązanie problemów spornych. Dalej Masaryk stwierdził, że stosunki polsko-czeskie nie są zbyt dobre, sprawa ta jednak może być załatwiona w drodze przyjaznych rokowań.

WOJSKA USA DLA ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

WASZYNGTON (Antena wł.) — Senat Stanów Zjednoczonych uchwalił przytłaczającą większością głosów wniosek, uprawniający prezydenta USA do przekazania amerykańskich sił zbrojnych do dyspozycji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wojska USA mają być użyte do zapewnienia spokoju i bezpieczeństwa na świecie. — Porozumienie prezydenta Stanów Zjednoczonych z Radą Bezpieczeństwa musi jednak uzyskać każdorazowo aprobatę Kongresu USA.

EDDA CIANO PRZED SĄDEM

PARYŻ (PAP). — Agencja France Presse donosi, że 10 grudnia rozpocznie się przed Komisją Polityczną Prowincji Mesyny proces, w którym jako oskarżona stanie wdowa po byłym faszystowskim ministrze spraw zagranicznych — Edda Ciano. Jest ona, jak wiadomo, córką Mussoliniego. — Edda Ciano znalazła się obecnie w słynnym miejscu odosobnienia na Wyspach Liparyjskich, do kad ościec jej wysyłał swoich przeciwników politycznych.

Parę słów polemiki

(p) W dniu wczorajszym radio angielskie przyniosło wiadomość w swojej audycji południowej, podającą w wątpliwość istnienie w Polsce swobód demokratycznych.

A, że w Polsce istnieje całkowita wolność w sluchaniu radia zagranicznego, wiele osób audycji tej wysłuchało, wiele ludzi ją zrozumiało jak należy, a inni z odpowiednim komentarzem własnym nie omieszkali podzielić się nią ze swoimi znajomymi. Wiemy dobrze z doświadczenia, jak wygląda takie powtarzanie wiadomości radiowych, zaopatrzonych uwagami ludzi mniej lub więcej inteligentnych, tak lub inaczej nastawionych do obecnej polskiej rzeczywistości. Dlatego wartości londyńskiemu radiu parę słów odpowiedzieć.

Przed wszystkim należy zadać pewnym kołom londyńskim jedno zasadnicze pytanie: Dlaczego wykazują kolia te tyle zainteresowania stosunkami wewnętrznymi państw europejskich, które wywołane zostały przez Armię Czerwoną, dlaczego tak skwapliwie szafują słowem bolszewizm w odniesieniu do Bułgarii, Jugosławii, Czechosłowacji, Rumunii, posadzając o interwencjonizm w sprawy europejskie najwięk-szego oswojonego państwa pld.-wschod. Europy spod tyranii faszyzmu wewnętrznego i zewnętrznego?

Zanim przejdziemy do polemiki na temat takiego, czy innego pojmovania treści demokracji, przypomnijmy opiekunom Europu, którzy mieszkają na wyspach po drugiej stronie Kanalu La Manche, że i my bacznie obserwujemy to, co się dzieje w świecie.

Widzimy to, co od szeregu miesięcy dzieje się na Jawie, gdzie kolenderscy bankierzy, plantatorzy gumy i właściciele towarzystwa okrętowych przywozili na pomoc wojska brytyjskie, które tankami, samolotami i najcięższą bronią, nawiasem mówiąc w wielu wypadkach postugując się oddziałami hinduskimi, w krwi tonia bój Malajczyków o oswobodzenie spod kolonialnego jarzma. To są zresztą wypadki najnowszej daty. Nie będziemy bowiem wspominać o trwającej od dziesiątków lat walce o wolność Indji, które traktowane są na modłę typowo „kolonialną” — made in England.

Co by to było, gdyby narody europejskie zechcieli naagle wysłać na wyspy malajskie i do Indji komisje, celem zbadania tamtejszych metod postępowania? Co by to było, gdybyśmy naagle zwatpili w brytyjską demokrację? A przecież w Anglii są kolia, które chętnie wysłałyby komisje do Europy celem zbadania szczerości tutejszych urzędów demokratycznych. Angielscy lordowie i konserwatyści z Labour Party uważają za jedynie prawdziwy system demokratyczny — ten, który istnieje w ich ojczyźnie. A narody Europy, które po bankructwie kapitalistów i „demokratycznych” bankierów, przemysłowców i obszarników wprowadzają u siebie szczerą ludową demokrację na zaufanie Albionu nie zasługują.

Bułaria, która 80 proc. głoszących wypowiedziała się za obecnym rządem, nie jest w poleniu Anglii demokracją. Ale Grecja, gdzie wbrew woli ludu, król, w którego żyłach krąży krew niemiecka, gwałtem chce pozostać u władzy. — jest w opinii konserwatywnych państw demokratycznych, bo korzysta z pomocy okupacyjnych wojsk angielskich.

Nie będziemy zachodnim „demokracjom” dyktować jak ma naprawić w nich demokracja wynaladca. To są ich sprawy wewnętrzne. Ale niech też i te demokracje nie stęgną do naszych europejskich spraw wewnętrznych. Niech nie marzą o wysyłaniu komisji do Bułarii, czy Rumunii, bo wiemy, że za tą „obroną swobód demokratycznych” nie kryje się nic innego jak tylko kontakt kapitalu angielskiego z węgierską arystokracją rumuńskimi bojarami, czeski mi akcjonariuszami banków. A my po latach smutnych doświadczeń z rzekomą demokracją chcemy w Europie prawdziwej demokracji ludowej, za którą w wyborach wypowiada się większość narodu, chcąc raz na zawsze zerwać z wyzyskiem kapitalistycznym — obszarńcizmem.

Anglo-amerykańskie porozumienie finansowe

LONDYN (Antena wł.) — Depesze z Waszyngtonu donoszą, że anglo-amerykańskie rokowania pożyczkowe zostały zakończone w dniu wczorajszym. Osiągnięte zostało całkowite porozumienie. W dniu dzisiejszym nastąpi ceremonia podpisywania

Burzliwa debata w Izbie Gmin

Konserwatyści atakują rząd

LONDYN (Antena wł.) — W dniu wczorajszym rozpoczęła się w brytyjskiej Izbie Gmin dwudniowa debata w związku z pierwszym ostrym atakiem opozycji, która oskarża rząd o nieudolność, powolność i małą wydajność.

Jako pierwszy zabrał głos przedstawiciel konserwatystów Oliver Littelton, który ostro skrytykował gospodarczą politykę rządu, podkreślając ponadto, że demobilizacja żołnierzy brytyjskich postępuje bardzo powoli oraz, że rząd nie czyni nic dla wzmożenia rozwoju budownictwa i przemysłu budowlanego.

Po Litteltonie głos zabrał liberal Clemen Davis, który oświadczył, że odpowiedzialność za obecnie istniejące osterki w życiu gospodarczym Wielkiej Brytanii spada w dużej mierze na rząd poprzedni, który miał dość czasu na pozycjonie kroków,

które by obecnie znacznie ułatwiły życie. Po obydwóch mówcach głos zabrał minister handlu sir Stafford Cripps.

Sir Cripps oskarżył partię konserwatywną o obronę chaosu i bałaganu gospodarczego oraz ostro potępił dążenie spozycji do podniesienia dobrobytu w Wielkiej Brytanii w chwili, gdy większość krajów grozi głód i nędza.

Wielka Brytania — stwierdził minister Cripps — dążyła bądze w pierwszym rzędzie do podniesienia handlu zagranicznego, który w swej konsekwencji jest krokiem do ogólnego dobrobytu.

Przechodząc do sprawy ograniczeń wszelkiego rodzaju, które mają miejsce na terenie Anglii, minister Cripps oświadczył, że będą one istnieć tak długo, jak długo odczuwać się będzie brak ręk roboczych i surowców w dostatecznej ilości.

Cynizm zbrodniarzy hitlerowskich nie ma granic

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Dachau, że z kolei zeznawał przed wojskowym sądem amerykańskim jeden z 40-tu oskarżonych, Józef Seuss. Zeznał on, że przymierzający głodem mieszkańcy obozu koncentracyjnego w Dachau obdarli mięso z 18-tu trupów rosyjskich i zjedli je. Inny oskarżony, Józef Jarulin, oświadczył, że więźniów zmuszano chłostą do ustawięcia się w rzędzie przed egzekucją. Bywały dni, w ciągu których rozstrzeliwano ponad 150 osób. Przed wykonaniem wyroku śmierci wszystkich rozbiegano. On sam wydał rozkaz strzelania do 700 ludzi, przy czym zapewnił, że 99% pracowników głównej kwatery obozu w Dachau brało udział w tych egzekucjach. Alfred Kramer, inny oskarżony, który przewiózł 4.000 Żydów z Warszawy do Dachau, oświadczył: „Powiedziałem prawdę, nie lubię Żydów i dlatego wyznaczałem im różne kary jak tortury, obicie batem, głodzenie i kazalem im stać od 8 do 10 godzin. Dzięki temu traktowaniu wielu internowanych umarło. Dr. Fritz Hintermeyer, lekarz obozowy przyznaje, że nie był w stanie poprawić warunków sanitarnych, które sprawiły, że w czasie epidemii tyfusu dziennie umierały dziesiątki tysięcy. 74-letni profesor prowadzący badania nad malarią dr. Klaus Karl Schilling, oświadczył, że 900 — 1.000 więźniom zastrzyknięto malarię „dla ich własnego bezpieczeństwa”. Dr. Schilling, który, jak oznajmił, badał malarię tropikalną przez 45 lat, zakomunikował, że w okresie 3-letnim umarło tylko 49 osób na skutek zarządzonej przez niego zastrzykówek. Oskarżenia stwierdza, że doświadczenia dr. Schillinga przyniosły śmierć 1 — 3.000 osób.

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Dachau, że śledztwo w procesie przestępów z Dachau przedłożyło Trybunałowi plan niemieckiego dowódczwa sił powietrznych zburzenia obozu koncentracyjnego przy pomocy bombardowania na wypadek, gdyby alianci posuwali się naprzód. Zburzenia obozu miało dokonać na wiosnę b. r. Martin Gottfried Weiss, komendant obozu od września 1942 roku do listopada 1943 r., który obecnie zasiada na ławie oskarżonych, oświadczył, iż jest przerażony tym strasliwym planem i że zapewniono go, iż bombardowanie nie mogło by mieć miejsca.

DACHAU (PAP). — Proces bandy morderców w Dachau obfituje w momenty wymagające silnych nerwów. W obozie tym zgładzono ze świata w wyrafinowany sposób 30.000 osób, dokonując na nieszczęśliwych ofiarach szeregu eksperymentów. — Wśród 40-tu oskarżonych znajdują się również niemieccy lekarze, a na czele nich 74-letni profesor Schilling, kierownik stacji badań malarycznych, który zamordował 400 ludzi przy swoich eksperymentach. Do swoich doświadczeń używał dr. Schilling przeważnie dniechowskich Polaków, Czechów i Rosjan. Plac, na którym zbierali się więźniowie przed wymarszem do cel doświadczeń, nazywano w obozie targiem niewolników. Masowe wypadki śmierci notowano w księgach obozowych jako zgony na serce. Duchownych, którzy ze względu na właściwości fizyczne nie nadawali się do roli królików doświadczeń, wysłano „transportem inwalidów” do komór gazowych. Ksiądz Kocz opowiada o strasliwych torturach, jakich doświadczała więźniowie w ostatnim tygodniu wielkiego postu w roku 1942. Przez cały tydzień musieli bez przerwy od 6-ej rano do 7-ej wieczór maszerować, biegać i skakać. Barbarzyńcy

niemieccy nie uszanowali nawet niedzieli wielkanocnej i nie dali odpoczynku więźniom, z których 8 księżę skołało na dworze z wyczerpania. Oprócz prof. Schillinga specjalnym okrucieństwem odznaczyli się lekarze SS, Wittler, Eisele, Puht i Hitler. W toku rozprawy sądowej stwierdzono, że na 30.000 zgonów co najmniej 12.000 wywołanych zostało fizycznymi torturami, resztę należy przypisać eksperymentom medycznym, szczepieniu tyfusu i głodzeniu. W obozie działało krematorium, w którym prowadzono osobną kartotekę. Świadek Stehr podaje szczegóły bestialskiego traktowania więźniów przez SS-manów, wśród których wyróżniał się okrucieństwem Endress, jeden z podsądnych. Endress polecał operować chorych nawet w najcięższych wypadkach bez narkozy, z sadystyczną pasją pastwił się nad niezdolnymi do pracy więźniami, których przywiązywał do ławki na trzy godziny pod zimnym prysznicem. W stosunku do Polaków i Czechów polecał stosować śmiertelne zastrzyki. Na ławie oskarżonych zasiadają również byli więźniowie niemiecy, Mahl, Knoll i Becher, którzy pełniąc w obozie funkcje capo, stali się przewyższy okrucieństwem swych mistrzów z SS. W toku procesu w Dachau stwierdzono, że istniał tam m. in. zakład

garbujący skórę ludzką, którą zdzierano z trupów. W obozie znaleziono nie tylko gotowe płyty skóry, ale i wyrobione z niej rękawiczki i torby damskie. W wielkich kadziach przechowywano oddzielnie głowy ludzkie. Należy przypomnieć, że podobne eksperymenty godne kannibalów przeprowadzali niemiecy we Wrzeszczu, gdzie, jak wiadomo, fabrykowano z tłuszczu ludzkiego mydło, a skórę wyprawiano. Proces w Dachau budzi wielkie zainteresowanie w prasie światowej.

DACHAU (PAP). — Toczący się równolegle z procesem w Norymberdze proces sadytów i katów z osławionego obozu w Dachau, odsłania coraz to nowe potworne szczegóły bestialskich eksperymentów dokonywanych tam na żywych ludziach przy udziale przedstawicieli nauki i medycyny niemieckiej. Przebieg i wyniki tego procesu będą miały również pewien wpływ na proces głównych zbrodniarzy wojennych, gdyż bowiem oskarżeniu jeszcze jeden i to przekonywający argument do ręki — W toku rozprawy w Dachau zostały m. in. ujawnione tajemnice bloku Nr. 5, gdzie dokonywano specjalnych badań nad malarią, przypuszczalnie po to, aby móc uleczyć ciężko chorego generała Rommla. Więźniów mrożono w lodowniach, a potem wrzu-

cano do prawie gotującej się wody. 14 godzin bez przerwy trzymano ich nagiach na mrozie po to, aby posłać później do łaźni. Więźniom przypiekano skórę fosforem, zaszcepiano bakcyle tyfusu, a kobiety zapładniano sztucznie, aby je potem powiesić za nogi. Odcinano ludziom odmrożone kończyny. Dopuszczano się wszelkich okrucieństw na bezbronnych, pozostawiając daleko w tyle metody średniowiecznej inkwizycji. Lekarze niemieccy byli zachwyceni możliwością eksperymentowania na żywych ludziach, o czym świadczy najwymowniej ogłoszony obecnie list dr. Raschera.

Dr. Rascher w dniu 17 lutego 1943 roku w ten sposób pisał do Hitlera: „Gdybym mógł zostać przeniesiony do Oświęcimia, miałbym o wiele większe pole do popisu, gdyż Oświęcim lepiej jest dostosowany do masowych eksperymentów, niż Dachau — Przede wszystkim jest zimniej, poza tym oboz posiada dużo wolnej przestrzeni, na której można będzie przeprowadzać eksperymenty zamrażania i odgrzewania ludzi. Z wyrazami czci i posłuszeństwa, heil Hitler! Bardzo Panu oddany dr. S. Rascher”. Dokument ten świadczy wymownie, jak dalece pod działaniem hitleryzmu zwyrodnienie ogarnęło nawet takich ludzi, jak uczeni i lekarze w Niemczech.

Ciekawe zeznania generała Jodla

Najlepsze dywizje niemieckie rozbito nad Wołgą

NORYMBERGA. (PAP). — W dalszym ciągu procesu w Norymberdze odczytywano zeznanie gen Jodla. Jodl podaje, że najlepsze dywizje niemieckie rozbito nad Wołgą. Ciężkie położenie Niemców na froncie wschodnim tłumaczył siłą bojową i duchem Armii Czerwonej. Trzon armii niemieckiej, trzeba było przenieść na wschód. Jodl cytuje cyfry, które ilustrują sytuację: W Norwegii zagrożonej inwazją angielską zostali niemiecy w listopadzie 1943 roku 300 tysięcy żołnierzy, we Francji, Belgii i Holandii — 370 tysięcy, we Włoszech — 320 tysięcy. Na Bałkanach wskutek działań partyzantki marszałka Tito, musieli niemiecy u-

trzymywać 612 tysięcy żołnierzy. Do końca 1943 roku niemiecy skoncentrowali na froncie wschodnim 4.300.000 żołnierzy. Później nieustannie doprowadzono Niemców z zachodu, co niewątpliwie wpłynęło na sukces inwazji w Normandii.

Od pierwszych dni przewodu sądowego odsłaniają się ciągle nowe fakty. Wydaje się, że oskarżyciele odczytują z księgi historii ciągle nowe rozdziały. Obecnie ujawnia się to, co dotychczas skrzętnie ukrywano przed opinią publiczną. Jackson podkreśla, że oskarżeni stoją przed Trybunałem nie dlatego, że przegrali wojnę, lecz dlatego, że ją wywołali. W ten sposób tworzy się w

Norymberdze nowe pojęcie prawdy. Ci, którzy wywołali wojnę, popełnili przestępstwo. Proces norymberski osiągnął swój istotny cel. Ujawniło się np. z odczytanego dokumentu, że zamordowanie Dolfusa było również dziełem hitlerowców, którym ówczesny poseł w Wiedniu zapewnił po dokonaniu zamachu swobodny powrót do Rzeszy. Wprawdzie Hitler odwołał wówczas niemieckiego posła z Wiednia, posyłając na jego miejsce von Papena, jednak nie ulega wątpliwości, że zamachu dokonano za wiedzą i wolą Hitlera.

ILJA EHRENBURG W NORYMBERDZE

NORYMBERGA. (PAP). — Przybył do Norymbergi i wziął udział w rozprawie zna komity pisarz radziecki Ilja Ehrenburg, znany ze swych artykułów oraz felietonów wojennych. W Norymberdze przebywają także pisarz radziecki Wsiewołod Iwanow oraz literat amerykański John dos Passos. W tych dniach przybywają z Moskwy na proces znani rysownicy bracia Kukrynczy.

Aresztowanie księcia Koburskiego

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Norymbergi, że władze amerykańskie aresztowały Karola Edwarda ks. Koburg-Gotha, wnuka królowej Wiktorii. — Książę Koburski ma obecnie 61 lat, urodził się w Anglii. Do Niemiec przybył w r. 1900. Przed wojną często jeździł do Londynu, usiłując uzyskać jak najwięcej członków dla hitlerowskiej organizacji angielsko-niemieckiej. Aresztowany jest spokrewniony z rodzinami królewskimi Belgii, Rumunii, Szwecji i Hiszpanii. Przez długie lata był on przedstawicielem niemieckiego Czerwonego Krzyża.

WYSIEDLANIE NIEMCÓW Z CZECHOSŁOWACJI

PRAGA (PAP). — Z zachodnio-czeskiego pogranicza odjechał do Niemiec pierwszy zorganizowany transport Niemców z Czechosłowacji w liczbie 1.423 osób. Wysieleni zostali niemiecy z okrugów Pilzna i Karłowicy, którzy przybyli do Czechosłowacji w okresie okupacji.

W kilku wierszach

Londyn. Minister Isaacs oświadczył, że 3.700.000 osób zostanie wkrótce zwolnionych z armii i przemyśle wojennego. Z tego 2.300.000 osób przejdzie na tychmiast do pracy w przemyśle i handlu.

Jeruzalims. Liga Arabska ogłosiła hojność towarów żydowskich i wyloniła specjalną komisję do praktycznego przeprowadzenia tej sprawy.

Londyn. Korespondent „Daily Herald” donosi z Wiednia, że na terenie okupowanego przez Francję Tyrolu, przeprowadza propagandę monarchistyczną książę Otto, austriacki pretendent do tronu i brat jego arcyksięcia Roberta. Organizacja ta nazywała się „Liga Austriaków”.

Londyn. Agencja Reutersa donosi z Kairu, że amir Transjordanii, Abdulla, uda się w lutym do Londynu, celem przeprowadzenia z rządem brytyjskim pertraktacji w sprawie rewizji traktatu brytyjsko-transjordanjskiego.

Warszawa ruin — czy Warszawa czynu

REFLEKSJE

Nad Warszawą wstaje świt. Furka wioząca podróżnych z zachodniego dworca wpada dudniącym rytmem kopyt końskich w ciszę przedmieścia. Wita nas tylko echo. Nie budzi się znajomy, ziewającym postękiem wielkomiejski ranek. Miasta nie ma. Przed nami wyrasta, spływając, wysnuwa się zjawia-widmo, fata morgana wyczerpana wędrowcem. Zastępuje drogę, cofa się nagle w mgliste wyloty ulic, zamyka odwrót. Teatralna dekoracja do romantycznej ballady czy rokoczkowa panorama skalnych złomów? Samotne i dostojne, roztopione w tysiącach barwnych plam blaskiem switu — ruiny mają coś w sobie z piękną przypadkowych form natury, dalekie od zamierzanej ludzkiej woli twórczej. Sęczy się z nich w ciszę ulic — czar. Jadowny czar tragiczmu czadem uderza do głowy. Któryś Polak mu się oprzeł? Tragizm zawiedzionych nadziei, daremnych czynu, niezawinionego cierpienia wyczarowuje urok wielkości zaklęty w „świątyniach gruzach” ruin. Jakże łatwo stanąć w zadumie, otoczyć się cichą mgłą leż i wspominać, kwiatów i wierszy, szukając w sercu niezabliżnionych ran, aby jątrząc je upajać się glorią doznanych cierpień

A oto śródmieście Warszawy w poludnie. Żywa ulica patrzy na nas szeregiem sklepowych wystaw. Barwna, świeżąca, ko-

łysze się falą płynących tłumów. Tutaj moli się mrówcza wola codziennego dnia, buduje u stóp ruin realną rzeczywistość, nawarstwia formy żywe na romantycznym szkielecie z gruzów. Jakże trudna jest rzeczywistość twórczej codzienności, z której widać tylko mrówczą małość powolnego wysiłku!

Tam wielkość a tu małość — czy to nie paradoksy? Nie. Tu pozorna małość zmierzająca do prawdziwej wielkości, tam romantyczna wielkość pozorów, wiedząca do upadku.

Wielkość, która wyrasta na biernym doznawaniu, ma w załączku zniemieckim rozkładu. Cierpienie rozdmuchane i podlane łzami wzruszenia urasta w piękną mydlaną bańkę, którą dotknięcie rzeczywistości zmienia w łzawą kroplę, niedzną w swojej małości. Projekt podjęty przez Witolda Zechentera w „Głosie Narodu” a dotyczący postawienia w Warszawie pomnika „świątyni gruzów” na szczęście nikomu nie wydał się poważny.

Nie będę tu polemizować na temat ostatecznego wrażenia kupy rozkładającej się odpadków na środku miasta. Osobiście wolęlibyśmy już widzieć w tym celu wydzielony z ruin rezerwat taki, jaki się tworzy dla ochrony zanikających okazów natury, chyba, że BOS poprze pierwszy projekt

że z taką samą siłą, energią i możliwością, z jaką walczyliście, staniecie do odbudowy kraju”.

W odpowiedzi dowódca repatriantów złożył w imieniu przybyłych ślubowanie: „My, żołnierze II Korpusu, służymy, że tak samo, jak walczyliśmy na obcej ziemi za wolność naszej Ojczyzny, tak na ziemi własnej będziemy odbudowywać zniszczony kraj i pracować dla utrzymania jego niepodległości i ustroju demokratycznego”.

Jako przykład niezłocliwego odnoszenia się do wracających do kraju ze strony dowódców andersowskich, żołnierze podali fakt, że mimo, iż stanowią oni większość, nie wydano im sztafardów, pod którymi walczyli dla Polski i które chcieli Jej w darze przywieźć.

gwoili tańszej wywózki gruzów. Ale żarty na stronę. Tkwi w tym coś więcej.

Coż to jest pomnik? Każdy naród ma swoją wielką myśl czy idee, którą chce w domnie pokazać. Komu? — swoim obywatelom jako drogowskaz, światu — jako wyraz swojej wielkości, pokoleniom następnym — jako testament. W tym celu daje tej idei formę artystycznego monumentu w niezniszczalnym materiale. Każdy pomnik opowiada swoją wielkość.

Postępujamy, co nam mówi wielki pomnik z gruzów uszpany na środku miasta: „Oto jestem idea cierpienia milionów, przegrana walka bohaterów, daremnym wysiłkiem najlżejszych, idea słabości gnębionej przez silnych”.

To więc jest nasza duma i wielkość wobec świata, drogowskaz w budowaniu trudnej powojennej rzeczywistości, testament dla pokoleń?

Czyż nigdy nie mamy wyjść z postawy dziecka, które płacze o cukierek w nagrodę za to, że oparzyło się w palec, którego cała zasługa leży w tym, że — holi, w słabości dającej się ponieść, gnieść, zabijać i męczyć?

Jakże dobrze znana jest prawda psychologiczna, że cierpienie i słabość endza budzą tylko litość, a prawdziwy szacunek i miejsce godne między ludźmi i między narodami zyskuje tylko meska postawa zdecydowanej woli i rozumnego działania.

Nie wiem, jak możemy doirzęd drogi włożać do karków męski wielkość, kiedy tak łatwo lubimy mieć oczy zalane łezkami.

Helena Hohensee.

